

Novice

AHA 2006: ateroskleroza prizadene tudi otroke s klasičnimi dejavniki tveganja

Ateroskleroza in njeni zapleti so najpogostejši vzrok smrti v zahodnih družbah. Pojavnost klinično izražene ateroskleroze s starostjo sicer narašča, vendar se aterosklerotične spremembe pojavljajo že pri otrocih in celo pri novorojenčkih. V zadnjih letih so objavili več raziskav, ki so preučevale aterosklerotične spremembe pri otrocih, zato sta se mlajša raziskovalca z univerze McMaster v Hamiltonu (Kanada) odločila sistematično pregledati vse doslej objavljene raziskave. Izsledke sta povzela v plakatu, predstavljenem na 79. znanstvenem srečanju American Heart Association, ki letos poteka od 10. do 15. novembra v Chicagu (ZDA).

Raziskovalca sta pregledala 26 raziskav, ki so z neinvazivnimi metodami preučevale predklinične oblike ateroskleroze pri 3.630 otrocih (starih 5-18 let) in primerjala izraženost aterosklerotičnih sprememb pri otrocih z dejavniki tveganja in pri otrocih brez njih.

V 15 raziskavah so otrokom merili debelino intime-medije, od tega je 12 raziskav potrdilo, da imajo otroci z dejavniki tveganja v povprečju za $8,7 \pm 7,8$ % ($p < 0,05$) debelejšo intimo-medijo (od -2 do $+32,6$ %) kot njihovi zdravi vrstniki.

Podobno so pokazale meritve vazodilatacije, ki jo sproža pretok, s katero posredno ocenimo delovanje endotelija (oziroma moteno endotelijsko funkcijo, ki je eden prvih pokazateljev zgodnje ateroskleroze). Otroci z dejavniki tveganja so imeli v primerjavi z zdravimi vrstniki za 37 ± 12 ($p < 0,05$) počasnejši pretok v uporovnih arterijah.

Raziskovalca sta poudarila, da se predklinične oblike ateroskleroze začnejo zelo zgodaj v otroštvu, in opozorila, da moramo preventivne ukrepe usmeriti tudi v otroke in mladostnike, ki so prav tako dovzetni za škodljive vplive klasičnih dejavnikov tveganja kot odrasli.

Vir: Jupslina

AHA 2006: brezžična računalniška omrežja ne motijo delovanja srčnih spodbujevalnikov in kardioverterjev-defibrilatorjev

Brezžična računalniška omrežja so vse bolj razširjena tako v bivalnem okolju in poslovnih središčih kot tudi bolnišnicah. V mestnih središčih je tako mogoče že z običajno opremo ujeti signal nekaj deset tovrstnih omrežij, ki delujejo v frekvenčnem pasu okoli 2,4 GHz, čeprav je njihov domet zaradi majhne moči oddajnika (največ 100 mW v Evropski zvezi, vendar tudi do 1.000 mW ponekod v ZDA) majhen. Nemški raziskovalci z Univerze v Bonnu so v eksperimentalni raziskavi skušali ugotoviti, ali bi izpostavljenost signalu brezžičnega omrežja lahko vplivala na delovanje srčnih spodbujevalnikov ali vsadljivih kardioverterjev-defibrilatorjev. Ugotovitve je v predavanju na Znanstvenem srečanju American Heart Association, ki poteka od 12. do 15. novembra 2006 v Chicagu, predstavil dr. Fritz Mellert iz omenjene ustanove.

Raziskovalci so 25 modelov srčnih spodbujevalnikov in 21 modelov vsadljivih kardioverterjev-defibrilatorjev v laboratoriju izpostavili brezžičnemu omrežju z največjo dovoljeno močjo oddajnika po evropskem in po ameriškem standardu. Preizkušali so različne postavitve glede na oddaljenost od antene oddajnika brezžičnega omrežja in položaj programatorja. Morebitne motnje delovanja teh naprav so razvrstili v 3 razrede.

Do kakršne koli motnje je prišlo v 10,6 % primerov. V nobenem primeru ni šlo za motnjo razreda 1 (zaviranje AV spodbujanja za več kot 3 s, prehodno zaviranje prekatnega spodbujanja za manj kot 3 s, kakršna koli sprememba programiranih nastavitvev) ali motnjo razreda 2 (prehodno zaviranje spodbujanja predvorov za manj kot 3 s, spremembe načina delovanja naprave, šum v AV kanalih). Motnje delovanja razreda 3 (motnje prenosa podatkov med napravo in programatorjem ali kakršna koli druga motnja) so odkrili pri 5 modelih srčnih spodbujevalnikov, ki so bili med preizkušanjem v neposredni bližini (25-60 cm) antene oddajnika z močjo 1.000 mW.

Vir: Jupslina

Droge v EU izredno razširjene med obiskovalci klubov

Lizbona, 26. novembra (STA) - Raziskave med mladimi v evropskih klubih so odkrile, da je pri njih verjetnost, da so že poskusili stimulatívne droge, kar desetkrat višja kot pri splošni populaciji, razkriva Agencija EU za droge (EMCDDA) v svojem letnem poročilu 2006 o stanju na področju problematike drog v Evropi. Raziskave tudi kažejo, da je verjetnost, da bodo mladi poskusili droge ali jih uporabili pogosteje, višja takrat, ko dopust preživljajo v tujini.

Preko 60 odstotkov v raziskavo zajetih obiskovalcev klubov v Franciji, Italiji in Veliki Britaniji je tako povedalo, da so že poskusili kokain, več kot polovica vprašanih v Franciji, Veliki Britaniji, na Češkem in Madžarskem pa je že poskusila ekstazi.

Manj pogosta, vendar redno prisotna na klubski sceni, sta ketamin in gamahidroksibutirat (GHB). Odstotek vprašanih, ki že dlje časa posegajo po ketaminu, dosega celih 21 odstotkov na Madžarskem, tistih pa, ki uživajo GHB, 17 odstotkov na Nizozemskem. Visoke številke glede halucinogenih drog so se pojavile na Madžarskem, kjer je 45 odstotkov vprašanih izjavilo, da so že poskusili LSD, v Franciji pa 55 odstotkov čudežne gobice.

V raziskavi je tudi prikazano, katere strategije proti drogam, kajenju ipd. so države članice EU že sprejele. Slovenija tako ima Nacionalno strategijo na področju drog, ki je bila sprejeta februarja 2004, po podatkih EMCDDA pa nima strategije proti kajenju, pitju alkohola, dopinga, kot tudi ne na področju javnega zdravja. Vse omenjene strategije ima v EU le Portugalska, kjer ima EMCDDA tudi svoj sedež.

Kot je povedal neimenovan slovenski obiskovalec klubov, je uporaba nezakonitih drog pogosta predvsem med mlajšimi obiskovalci klubov, kar je še posebej zaskrbljujoče. Meni, da obiskovalci klubov najbolj posegajo po amfetaminih, pogosto pa uživajo drogo skupaj z alkoholom, kar predstavlja še posebej veliko tveganje za zdravje.

Direktor EMCDDA Wolfgang Goetz je opisano stanje komentiral: "Vse preveč mladih Evropejcev ima opijanje z alkoholom ali uporabo drog za bistven del dobre nočne zabave. Če ne bomo v glavah mladih pretrgali povezave med uporabo drog in zabavo, bodo zdravstveni in družbeni stroški precej visoki. Da bi nam to uspelo, moramo začeti sodelovati z razvedrilno industrijo in zagotoviti, da bodo okolja, kjer se mladi pogosto zadržujejo, čimbolj varna."

Goetz je mnenja tudi, da se je treba povezati neposredno z mladimi, da ti ne bodo tako lahkomišelní glede dolgoročne škode, ki jo lahko povzročijo droge in alkohol. "Predvsem pa je treba izkoreniniti škodljivo prepričanje, da preobilje pomeni uspeh," kar je treba nadomestiti z alternativno vizijo, da dobra zabava ne temelji na kemičnih poživilih.

Kot je razkrilo poročilo EMCDDA, se je pogostejša uporaba drog pokazala v času dopustov. Najvišja stopnja uporabe drog v okoljih, namenjenih sprostitvi, je v bližini sredozemskih turističnih letovišč, najnižja pa v Skandinaviji. Pogovori z mladimi, ki so se vračali z dopusta na Ibizi, so denimo razkrili, da mladi na dopustu porabijo tudi petkrat več drog kot običajno doma. Pokazalo se je tudi, da se mladi na splošno dobro zavedajo zdravstvenih in zakonskih tveganj, manj pa težav z alkoholom v povezavi z drogami.

Vir: *Jupslíne*

Uredništvo: Medicinski mesečnik, Splošna bolnišnica Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor

Odgovorna in glavna urednica: Nina Kobilica

Uredniški odbor: Silva Breznik, Andrej Bergauer, Ana Murko, Grega Kralj, Martina Babič, Tilen Zamuda, Ana Tkavc

Urednik spletne strani: Andrej Bergauer **Spletna stran:** www.medicinski-mesechnik.com

Recenzentski odbor: Eldar Gadžijev, Ivan Krajnc, Elko Boriko, Alojz Gregorič, Vojko Flis

Lektor za slovenski jezik: Aleš Maver

Računalniška postavitev in tisk: Ma-tisk d.o.o., Maribor

Izdajatelj in založnik: Splošna bolnišnica Maribor in Medicinska fakulteta Univerze Maribor.

Izhaja enkrat mesečno v nakladi tisočsto izvodov

Elektronska pošta: nina_kobilica@yahoo.com, urednistvo@medicinski-mesechnik.com

Fax: 02/33 24 830